

ชื่อเรื่อง	การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกกาแฟอาราบิก้า กรณีศึกษา : อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
ผู้ศึกษาค้นคว้า	ประวีณา อินทร์แขวน และสิรานี มีบุญล้ำ
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภิรมย์ อ่อนเส็ง
ประเภทสารนิพนธ์	ภาคนิพนธ์ วท.บ. (ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2556
คำสำคัญ	การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ กาแฟอาราบิก้า พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับ การปลูกกาแฟอาราบิก้า

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์หลักของการศึกษา คือ เพื่อศึกษาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการปลูกกาแฟอาราบิก้าบริเวณพื้นที่อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย และเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสังคมวัฒนธรรมต่อการปลูกกาแฟอาราบิก้า

ผลการศึกษาสภาพแวดล้อมบางประการที่เหมาะสมกับการปลูกกาแฟอาราบิก้า พบว่าในด้านที่ตั้งและความสูงของพื้นที่ของอำเภอแม่สรวยมีความเหมาะสมเพราะอยู่ที่ละติจูด $19^{\circ} 39'$ เหนือ และมีความสูงจากระดับทะเลปานกลางตั้งแต่ 700-1,765 เมตร ทิศด้านลาดที่เหมาะสมส่วนใหญ่จะอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ทิศใต้ และตะวันออกเฉียงใต้ของพื้นที่อำเภอ ส่วนชุดดินที่เหมาะสมต่อการปลูกกาแฟมี 8 กลุ่มชุดดิน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 33, 35, 38, 40, 46, 47, 49 และกลุ่มชุดดินที่ 56 ซึ่งเป็นดินลึกปานกลางถึงลึก ระบายน้ำได้ดี เนื้อดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย และเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายและปนเศษหินหรือดินเหนียวปนทรายและปนเศษหิน ในด้านปริมาณฝน พบว่ามีพื้นที่อยู่บริเวณทิศตะวันออกของตำบลลาวี มีปริมาณน้ำฝนเพียงพอต่อการปลูกกาแฟ ส่วนพื้นที่ปริมาณฝนไม่เหมาะสม คือ ตำบลป่าแดด ตำบลศรีถ้อย ตำบลแม่สรวย ตำบลแม่พริก ตำบลเจดีย์หลวง และตำบลท่าก้อ ส่วนความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย นั้นมีความเหมาะสมหมดทั้งพื้นที่อำเภอ เพราะมีค่าความชื้นสัมพัทธ์มากกว่าร้อยละ 65 และในส่วนของอุณหภูมิเฉลี่ยที่เหมาะสม ระหว่าง 15-25 องศาเซลเซียสนั้นพบว่าอยู่บริเวณตอนเหนือของอำเภอเป็นส่วนใหญ่ คือบริเวณตำบลลาวี ตำบลป่าแดด และตำบลแม่สรวย ส่วนพื้นที่ที่มีอุณหภูมิที่ไม่เหมาะสมได้แก่ ตำบลศรีถ้อย ตำบลแม่พริก ตำบลเจดีย์หลวง ตำบลท่าก้อ และเมื่อทำการช้อนทับข้อมูลทั้ง 5 ตัวแปร ประกอบด้วย ชุดดิน ทิศด้านลาด อุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์และปริมาณน้ำฝน โดยการใช้เครื่องมือสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ได้ผลลัพธ์เป็น

พื้นที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการปลูกกาแฟอาราบิก้า โดยตำบลวาวีเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมที่สุด

ผลจากการศึกษาปัจจัยเชิงสังคมวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการปลูกกาแฟอาราบิก้าในพื้นที่เป้าหมายโดยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าในอำเภอแม่สรวยมีพื้นที่ปลูกกาแฟอาราบิก้าเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีราคาสูง และปลูกควบคู่ไปกับพืชชนิดอื่นได้ ก่อนที่จะปลูกกาแฟพื้นที่นี้เคยปลูกพืชอื่นหลายชนิดมาก่อนแต่กาแฟอาราบิก้าให้รายได้ที่ดีกว่า มีการเข้าร่วมเป็นกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟเพื่อสนทนาแลกเปลี่ยนการดูแลกาแฟอาราบิก้ามีการจัดตั้งเป็นองค์กรขึ้น นอกจากนี้เกษตรกรที่ปลูกกาแฟอาราบิก้ายังมีชีวิตที่ดีขึ้นมีรายได้เพิ่มขึ้นส่งผลต่อวิถีชีวิตในสังคมปัจจุบันและกิจวัตรการดำเนินชีวิตดีขึ้นอีกด้วย

สำหรับข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยทางสภาพแวดล้อมจากข้อมูลอุตุนิยมหาวิทยาลัยในพื้นที่ศึกษาที่ดีกว่านี้ และยังขาดการใช้ข้อมูลจำนวนเดือนที่ฝนตกเพื่อวิเคราะห์ว่ามีฝนตกไม่น้อยกว่า 5-8 เดือนหรือไม่ เป็นต้น ควรศึกษาปัจจัยเชิงสังคมวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการปลูกกาแฟอาราบิก้าในพื้นที่เป้าหมายด้านการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) อย่างแท้จริง ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้นและตรงกับประเด็นที่และการอภิปรายผลการศึกษาและควรศึกษาความลาดเอียงของพื้นที่ปลูกกาแฟอาราบิก้าของอำเภอแม่สรวยจริง ว่ามีความลาดเอียงเกิน 30 เปอร์เซ็นต์ ที่เหมาะสมหรือไม่ อย่างชัดเจน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

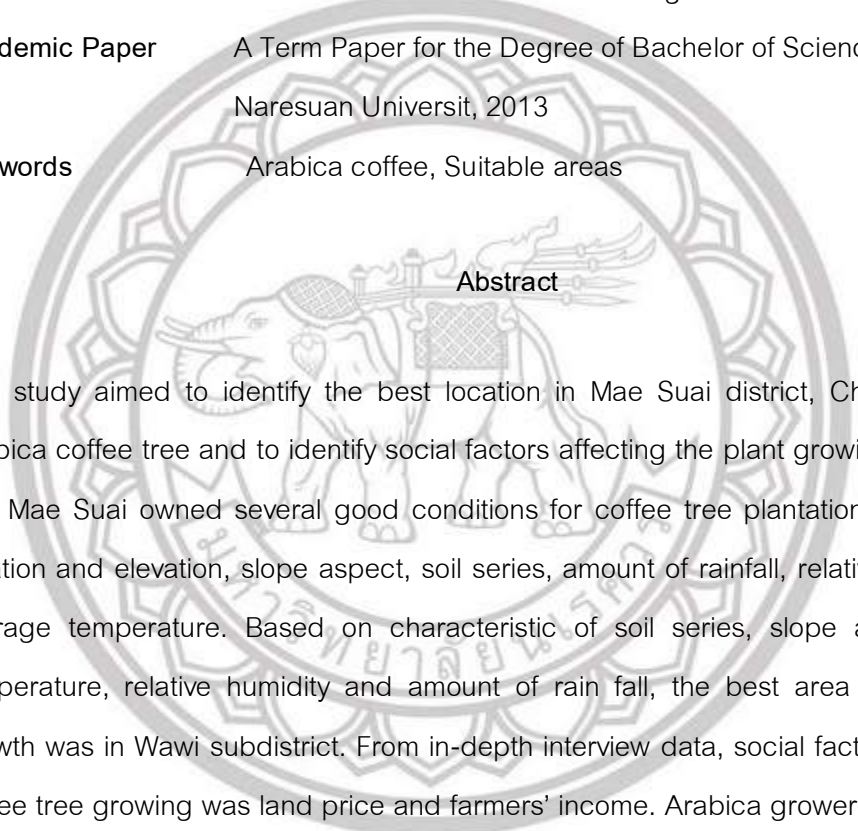
Title THE STUDY FACTORS THAT ARE RELATED TO THE SUITABLE AREA FOR ARABICA COFFEE PLANTATION, A CASE STUDY: MAE SUAI DISTRICT, CHIANGRAI PROVINCE

Author Praweena Inkhwaen and Siranee Meeboonlum

Advisor Assistant Professor Phirom Onseng

Academic Paper A Term Paper for the Degree of Bachelor of Science (Geography), Naresuan University, 2013

Keywords Arabica coffee, Suitable areas

Abstract

This study aimed to identify the best location in Mae Suai district, Chiangrai to grow Arabica coffee tree and to identify social factors affecting the plant growing. It was found that Mae Suai owned several good conditions for coffee tree plantation, including land location and elevation, slope aspect, soil series, amount of rainfall, relative humidity, and average temperature. Based on characteristic of soil series, slope aspect, average temperature, relative humidity and amount of rain fall, the best area for the Arabica growth was in Wawi subdistrict. From in-depth interview data, social factors affecting the coffee tree growing was land price and farmers' income. Arabica grower trended to have higher income and having better living condition. The future study should include better and more detail environmental data in analysis. Focus group discussion should also be used to abstract more information on social and culture influence.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved